

עַל הַיּוֹרְדִים וְהַחוֹזְרִים

מֵאֵת צְבִי רוֹן

(מֵתוֹךְ "שַׁעַר לַמַּתְחִיל")

יְהוּדִים רַבִּים יוֹרְדִים מִן הָאָרֶץ וְנוֹסְעִים
לְאִמְרִיקָה. הֵם נוֹסְעִים לְחַפֵּשׂ שָׁם אֶת הַמִּזְלָה
וְאוֹלֵי גַם לְהַתְעַשֵּׁר מֵהֵר. אַךְ גַּם שָׁם צָרִיךְ
לְעֵבֶד קִשָּׁה - וְאוֹלֵי אֵף קִשָּׁה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
בְּיִשְׂרָאֵל. חֶלֶק מֵהֶם מֵתְאַכְזְבִים - וְחוֹזְרִים
לְאָרֶץ. יְהוּדִים אֵלֶּה מְזַכְּרִים לִי אֶת הַסְּפוּר
עַל אַבְרָהָם מִהָעִיר חֶלֶם.

כִּידוּעַ אֲנֹשֵׁי חֶלֶם לֹא הָיוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים.
מִסְּפָרִים עַל אֶחָד מֵהֶם, אַבְרָהָם מֶלֶךְ, כִּי שָׁמַע
עַל עִיר גְּדוֹלָה וְיָפָה, שֵׁישׁ בָּהּ מְכֻל טוֹב
וְשָׁכַל הַתּוֹשָׁבִים שָׁם עֲשִׂירִים כְּמוֹ קֶרֶח.
הֶחְלִיט אַבְרָהָם לְבַקֵּר בָּהּ וְלִרְאוֹת אֶת
הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁמִּסְּפָרִים עָלֶיהָ.
יוֹם אֶחָד הוּא קָם בְּבֹקֶר, הִתְפַּלֵּל וַיֵּצֵא לַדֶּרֶךְ.
הָלַךְ אַבְרָהָם וְהָלַךְ עַד שֶׁהִתְעַיַּף. בַּדֶּרֶךְ הוּא
הֶחְלִיט לָנוּחַ וְלִישֵׁן קִצָּת. מָצָא עֵץ וְשָׁכַב
בְּצִלוֹ. אַךְ כְּדִי לֹא לְטָעוֹת בַּדֶּרֶךְ הוּא חָלַץ אֶת
הַנַּעֲלִים שֶׁלוֹ וְשָׁם אוֹתָן בְּכוּוֹן עִיר הַפְּלֵאִים.

אָבֵל בְּזִמְן שֶׁהוּא יֵשֵׁן עֲבָרָה בַּמָּקוֹם עֲגָלָה
וְהַזִּיזָה אֶת הַנְּעִלִים לְכוּוֹן הַהַפּוּךְ.
אַחֲרֵי שֶׁקָּם מִשְׁנָתוֹ, יֵצֵא אֲבָרָה מֶלְ לַדֶּרֶךְ לְפִי
כוּוֹן הַנְּעִלִים. הוּא הִגִּיעַ כַּמּוּבָן בַּחֲזָרָה לְעִירוֹ
חָלָם.

אֲבָרָה מֶלְ חָשַׁב שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְעִיר הַפְּלָאִים
וְשָׂמַח שֶׁהִגִּיעַ לְשָׂם כָּל-כֶּךָ מֵהָר.
הוּא הִסְתוּבֵב בְּעִיר וְהִתְפַּלֵּא שֶׁהִיא דוּמָה
כָּל-כֶּךָ לְעִיר שְׁלוֹ חָלָם. אוֹתָם הִרְחוּבוֹת,
אוֹתָם הִבְתִּים, אוֹתוֹ בֵּית-הַכְּנֶסֶת וְאַפְלוֹ אוֹתָם
הָאֲנָשִׁים!

פְּתֹאוֹם יֵצֵאָה אִשָּׁה אַחַת מִבֵּית אֶחָד וְקָרָאָה:
"אֲבָרָה מֶלְ, סוּף-סוּף חֲזַרְתָּ! בּוֹא מֵהָר
לְאָכַל!"

הִתְפַּלֵּא אֲבָרָה מֶלְ מְאוֹד וְאָמַר לְעֵצְמוֹ: "לֹא
רַק שֶׁהָאִשָּׁה הַזֹּאת דוּמָה לְאִשְׁתִּי, אֲלָא שְׂגָם
אֲנִי, אוֹלֵי דוּמָה לְבַעַל שְׁלָה."

אֲבָרָה מֶלְ לֹא יָדַע מַה לַּעֲשׂוֹת וְשָׂאֵל אֶת
עֵצְמוֹ: "אִם עִיר הַפְּלָאִים הַזֹּאת כָּל-כֶּךָ דוּמָה
לְחָלָם, לָמָּה עֲזַבְתִּי אֶת עִירִי? הֲרִי הִיא דוּמָה
בְּדִיוֹק לְעִיר הַגְּדוֹלָה וְהַיְפָה הַזֹּאת?"

AL HAYORDIM VEHAH'OZRIM

Yéhoudime rabime yordime mine haaretz venossime léamerika.
Hème nossim léh'apesse shame ète hamazale véoulaye game
lehit'ashère mahère. Akhe game shame tsarikhe la'avode
kashé, véoulaye afe kashé yotère méashère beisrael. H'élèke
mèhème mit'akhzevime veh'ozrime laaretz. Yéhoudime élé
mazkirim li ète hasipoure al avremel méhaïre h'élème.

Kayadoua aneshey h'élème lo hayou h'akhamime g'dolime.
Mésaprimè ale eh'ade mèhème, avremel, ki shama âle ìre g'dola
veyafa, shéyèshe ba mikole touve véshékole hatoshavime
shame âshirime kemo korah'.

Héh'lite avremel levakère ba vélirote ète hanissime vehaniflaote
shémessaprimè aléa.

Yome éh'ade hou kame babokère, hit'palèle véyatsa ladérékhe.
Halakhe avremel vehalakhe âde shehit'ayèfe. Badérékhe hou
heh'lite lanouah' vélishone ketsate . matsa êtse veshakhave
betsilo. Akhe kedey lo litote badérékhe hou h'atse ète
hana'alayime shelo vessame otane bekivoune ìre haplaïme.

Avale bizmane shehou yashane âvra bamakome âguala
vehéziza ète hana'alayime lakivoune héhafoukhe.

Ah'arey shékame mishénato, yatsa avremel ladérékhe lefi
kivoune hana'alayime. Hou higuïya kamouvane bah'azara leïro
h'élème.

Avremel h'ashave shéhou higuïya leïre haplaïme vesamah'
shéhou higuïya leshame kol kakhe mahère.

Hou histovève baïre vehit'palé shéhi doma kol kakhe laïre shélo
h'élème. Otame hareh'ovote, otame habatime, oto bète
hak'néssète véafilou otame haanashime.

Pitome yatsa isha ah'te mebayite éh'ade vekara : "avremel , sof
sof h'azarta ! bo mahère léékhole !"

Hitpalé avremel méode veamare : "lo rake shéhaïsha hazote
doma leishti, éla shégame ani , oulaye domé labaal shéla"

Avremel lo yada ma laassote veshaal ète atsmo « ime ìre
haplaïme hazote kol kakhe doma leh'élème lama azaveti ète ìri
? harey hi doma bediouke laïre hag'dola vehayafa hazote ?!

Kh = כ ou ך / h' = ה

Vocabulaire du texte

על היורדים והחוזרים

descendre	יורדים - יורד - לרדת
revenir	חוזרים - חוזר - לחזור
nombreux	רבים
de (provenance)	מן - מxxx
voyager	נוסעים - נוסע - לנסע
chercher, rechercher	לחפש - מחפש
là bas	שם
peut être	אולי
s'enrichir	להתעשר
vite	מהר
cependant	אך
aussi	גם
il faut, doit	צריך
travailler	לעבוד
dur	קשה
même	אף
plus	יותר
que	מאשר
partie	חלק
d'eux, d'entre eux	מָהֶם
sont déçu	מתאכזבים - להתאכזב
rappeler	מזכירים - להזכיר
histoire	ספור
ville	עיר
comme nous le savons	כידוע
les gens de Chelm	אנשי חלם
sage, intelligent	חכם - חכמים

raconter	מְסַפֵּרִים - לְסַפֵּר
entendre	שָׁמַע - לְשָׁמַעַ
de tout	כָּל טוֹב
habitant	תּוֹשָׁב - תּוֹשְׁבִים
riche	עָשִׁיר - עֲשִׁירִים
comme	כְּמוֹ
a décidé	הִחְלִיט - לְהִחְלִיט
visiter	לְבַקֵּר - מְבַקֵּר
voir	לְרֹאֹת - רוֹאֶה
miracles et merveilles	נִסִּים וְנִפְלְאוֹת
prier	הִתְפַּלֵּל - לְהִתְפַּלֵּל
se mit en route, partit	יָצָא לְדֶרֶךְ
jusqu'à	עַד
se fatiguer	הִתְעִיף - לְהִתְעִיף
se reposer	לְנוּחַ - נָח
dormir	לִישֹׁן - יָשָׁן
un peu	קָצַת
trouver	מָצָא - לְמָצָא - מוֹצָא
arbre	עֵץ
s'allonger	שָׁכַב - לְשָׁכַב
sous son ombre	בְּצִלוֹ - בְּצֵל שֶׁל הָעֵץ
pour, afin de	כְּדֵי
se tromper	לְטָעוֹת - טוֹעָה
a enlevé ses chaussures	חָלַץ אֶת הַנַּעֲלִים
mettre	שָׂם - לָשִׂים
direction	כְּוּוֹן
la ville des merveilles	עִיר הַפְּלָאִים
mais	אָבָל
au moment	בְּזִמַּן
bouger	הִזְיָזָה - לְהִזְיֹז
contraire	הַפּוֹךְ

arriver	הִגִּיעַ - לְהִגִּיעַ
évidemment	כְּמוֹבָן
au retour	בְּחֲזָרָה
penser	חָשַׁב - חוֹשֵׁב - לְחַשֵּׁב
se réjouir	שָׂמַח - לְשִׂמְחָה
tellement	כָּל-כָּךְ
faire un tour	הִסְתּוֹבֵב - לְהִסְתּוֹבֵב
s'étonner	הִתְפַּלֵּא - לְהִתְפַּלֵּא
ressembler à	דוֹמָה - דוֹמָה - דוֹמִים - דוֹמוֹת ל...
rue	רְחוֹב, רְחוֹבוֹת
maison	בַּיִת, בָּתִּים
synagogue	בֵּית הַכְּנֶסֶת
même	אֲפִלוּ
personne, gens	אִישׁ, אֲנָשִׁים
soudain	פְּתֹאֵם
sortir	יָצָא - לְיָצֵאת
femme	אִשָּׁה, נָשִׁים
appeler	קָרָא, לְקַרֵּא
enfin	סוּף-סוּף
revenir	חָזַר - לְחָזֵר
venir	בּוֹא - לְבוֹא
manger	אָכַל - אֹכֵל - לְאָכַל
s'est dit	אָמַר לְעַצְמוֹ
mari	בַּעַל
quitter	עָזַבְתִּי - לְעָזֹב
exactement	בְּדִיוֹק